

Is deze **erfenis** te redden?

Uit de praktijk van de erfenismediator

De zaak:

Drie zussen zien na het overlijden van hun vader de erfenis naar hun stiefmoeder gaan, als langstlevende partner.

De zussen zijn hier niet blij mee en willen aanspraak maken op een deel van de erfenis. Hierdoor voelt de stiefmoeder zich ernstig tekortgedaan.

De inzet:

Een twaalfdelig Wedgwood-servies, het ouderlijk huis (€700.000) en een spaarrekening van €40.000.

KRIJGT STIEFMOEDER HET SERVIES VAN DE OVERLEDEN MOEDER?

De zussen Lotte en Eva zijn boos en teleurgesteld dat hun vaders erfenis naar hun stiefmoeder gaat en willen dat zij er afstand van doet. Maar die is niet zomaar van plan haar rechten op te geven.

Tekst **Wilma van Hoeflaken** | Foto's **Getty Images**

In 2011 overlijdt de moeder van Lotte, Sara en Eva na een langdurige ziekte. In 2013 trouwt vader opnieuw, met Marjan. Zij trekt bij hem in, in het ouderlijk huis van de zussen. In 2021 wordt hij ziek. Marjan stopt met werken, zodat ze dag en nacht voor haar man kan zorgen. In 2023 overlijdt hij. Hij heeft bewust geen testament gemaakt en dan geldt het wettelijke erfrecht: Marjan erft automatisch als langstlevende echtgenote en kan in het huis blijven wonen. Dat is wat hij wil. In het huis staan ook nog spullen van moeder, want haar erfenis is nooit verdeeld. De zussen krijgen een vordering op Marjan, maar hebben zolang zij leeft nergens recht op. Ze zijn teleurgesteld dat hun vader dit op deze manier geregeld heeft.

Wedgwood-servies

Lotte, de oudste dochter, is zelfs boos. Zij kwam geregeld bij haar vader op bezoek. Ze heeft hem vaak gezegd dat hij een testament moest maken, maar hij ging er nooit op in. Nu voelt ze zich verraden. Ze vindt dat Marjan afstand moet doen van haar wettelijke rechten. Ze vindt dat erfstukken die van emotionele

Lotte voelt zich verraden en vindt dat Marjan afstand moet doen van haar rechten

waarde zijn in de familie moeten blijven. Zelf wil ze graag het Wedgwood-servies hebben dat haar moeder jarenlang bij elkaar gespaard heeft. Eva, de jongste, is het met haar eens. Zij wil graag dat het ouderlijk huis in de familie blijft. Daar zou ze zelf graag wonen met haar gezin. Maar ze is niet zo boos als Lotte, want ze voelt ook sympathie voor Marjan die immers goed voor vader heeft gezorgd. Sara staat meer op afstand. Zij werkt in het buitenland en ziet haar familie weinig. Ze begrijpt dat Marjan wettelijke rechten heeft, maar ze wil ook dat er rekening gehouden wordt met de positie van de zussen. Ze wil dat er een eerlijke verdeling komt.

Steunpilaar

Marjan voelt zich ernstig tekortgedaan door haar stiefdochters. Ze heeft hen altijd gastvrij ontvangen en goed voor hun vader gezorgd. Ze ziet zichzelf als de steunpilaar in de laatste jaren van zijn leven. Ze is bereid te verhuizen, maar alleen als de zussen haar een redelijke financiële vergoeding aanbieden. Dat zit er niet in, want behalve Sara zijn de zussen niet vermogend. Na het overlijden van vader hebben de

zussen en Marjan elkaar twee keer gesproken. Marjan voelt zich overrompeld door de heftige emoties van Eva en vooral Lotte. Ze wil best meedenken over een oplossing, maar alleen als de zussen haar respectvol en vriendelijk behandelen.

Verskillende meningen

De zussen appen en bellen veel met elkaar over de erfenis. Lotte is woedend en vindt dat Marjan nergens recht op heeft. Eva is het een beetje met Lotte, haar oudste zus, eens, maar heeft ook medelijden met Marjan. Eva durft niet goed tegen Lotte in te gaan. Sara probeert te bemiddelen tussen haar zussen, maar ze worden het niet eens. Omdat de twee gesprekken die ze inmiddels met Marjan hebben gevoerd op niets zijn uitgelopen, stelt Lotte voor om de hulp van een mediator in te roepen. Eva en Sara zijn opgelucht; het lijkt hen een goede beslissing. Ook Marjan wil dat wel. Ze is eerlijk gezegd wel een beetje bang voor een nieuwe confrontatie met de zussen, maar ze hoopt dat mediation kan helpen verdere escalatie te voorkomen.

Sla om voor het antwoord van de mediator ►

Is deze **erfenis** te redden?

Mr. Annette van Riemsdijk is advocaat en mediator. Ze is gespecialiseerd in nalatenschapsmediation en oprichter en voorzitter van de Stichting Nalatenschapsmediation Nederland. Met dank aan Allesovererven.nl.

Nadat Lotte mij benaderde, heb ik de zussen en Marjan alle vier uitgenodigd. Dat was geen succes. Marjan was uitgeput; ze had twee jaar lang dag en nacht voor haar zieke man gezorgd. Voor haar was het gesprek heel vervelend. Terwijl Marjan zwaar in de rouw was, kwam Lotte met het ene verwijt na het andere. En ze bleef maar hameren op het Wedgwood-servies dat van haar moeder was geweest en waar Marjan volgens haar geen recht op had. Je zag Marjan in elkaar krompen. Sara en Eva schaamden zich een beetje voor hun zus. Toen heb ik voorgesteld dat de zussen eerst met elkaar zouden praten om het samen eens te worden. Marjan heb ik gezegd: je hebt juridisch een sterke positie en je hoeft nergens bang voor te zijn.”

Lastige dochter

“De gesprekken met de drie zussen waren heftig. Lotte was altijd al lastig geweest, begreep ik. Heel dominant, snel boos, dwingend. Sara had daar zo’n last van gehad dat ze in therapie was geweest en heel bewust afstand nam van haar familie. Eva was kwetsbaar en bang voor de grote mond van Lotte. In de gesprekken kwamen Sara en Eva op één lijn. Ze zeiden Lotte: ‘Waarom doe je altijd zo moeilijk en verbitterd? We kunnen hier niet meer tegen. We hebben bewondering voor Marjan, omdat ze zo goed voor vader heeft gezorgd. En als je doorgaat met ruziemaken steunen we jou niet meer, maar kiezen we partij voor Marjan.’ Lotte moest huilen. ‘Ik kan er ook niets aan doen dat ik ben zoals ik ben, ik heb mezelf niet gebakken’, zei ze.

We hadden foto’s van vader en moeder op tafel staan. Ik vroeg: wat hebben jullie van je ouders geleerd? Hun vader was een kenner van het werk van de Griekse filosoof Aristoteles, die vond dat iedere relatie gebaseerd moest zijn op wederzijdse welwillendheid. Dat had hij

geprobeerd over te brengen op zijn dochters. Het gaat erom dat je elkaar wederzijds het beste toewenst. Ik vroeg: kunnen jullie ook zo met Marjan omgaan? Toen moest Lotte weer huilen. Zo kwamen de zussen dichterbij elkaar te staan. En ze werden het erover eens dat ze Marjan goed en respectvol zouden behandelen.”

Kerstdiner

“Een tijd later had ik ze weer alle vier aan tafel. De zussen moeten op hun erfdeel wachten totdat Marjan overleden is. Marjan zei: ‘Het Wedgwood-servies is twaalfdelig, dat heb ik echt niet nodig.’ Ze heeft de helft ervan aan Lotte gegeven. Ook heeft ze gezegd dat de zussen er gewoon om kunnen vragen als ze graag spullen uit het huis willen. Het gesprek heeft de kou uit de lucht gehaald. De zussen en Marjan hebben met kerst zelfs samen gegeten. In het ouderlijk huis, met dat servies. Ook heeft Marjan gezegd dat ze een testament wil maken waarin ze de zussen tot erfgenamen benoemt. Of ze dat echt gaat doen, blijft haar zaak. Daarover hoeft ze geen verantwoording af te leggen.”

Ouderlijk huis

“In het laatste gesprek hebben we het ook over de toekomst gehad. Stel dat Marjan overlijdt en de zussen erven, dan is er een erfenis van 1,2 miljoen euro en krijgen de zussen ieder €400.000. Het ouderlijk huis is nu €700.000 waard. Dat zou Eva, die daar graag wil wonen, nooit kunnen betalen. Sara zei dat ze bereid is om borg te staan, zodat Eva een aanvullende hypotheek kan afsluiten. Dat zou natuurlijk prachtig zijn. Dit is een mediation waar ik met ontroering op terugkijk. In een gerechtelijke procedure zou dit er nooit uit gekomen zijn. Dan had Lotte verloren en waren de verhoudingen voorgoed verstoord.” ■

OPROEP

Red mijn erfenis!

Is er gedoe over een erfenis die u heeft gekregen? Of twijfelt u juist over het goed nalaten van uw eigen erfenis?

Leg uw zaak voor aan onze redactie, dan denken deskundigen voor u na over een oplossing.

We behandelen uw vraag natuurlijk anoniem. U kunt uw vraag sturen naar geldenrecht@plusmagazine.nl